

Szójegyzék

A, Á

- Ábel** Ádám és Éva második fia. A saját testvére, Kain megölte. 1Móz 4:1–16.
- Ábrahám** Izrael népének első és legfontosabb ősapja. (1Móz 12–25. és 2Móz 3:6. 15. 16).
- adószedő, vámszedő** Olyan zsidó ember, aki a Római Birodalom számára gyűjtötte az adót. Mivel az adószedők gyakran csaltak, az emberek gyűlölték őket.
- Adriai tenger** Az ókorban így nevezték a Földközi tenger középső részét. Ma pedig az Olaszország és a Balkán félsziget között tenger-rész neve.
- Agrippa** II. Heródesz Agrippa király, Nagy Heródesz király unokájának fia.
- Akhája** A mai Görögország déli része, ahol Athén és Korinthus is található.
- akol** A juhnyáj számára körbekerített védett hely.
- alabástrom** Márványhoz hasonló, fehér színű értékes kőzet, amelyből dísz tárgyakat faragtak.
- alap** A ház építésekor először ezt kell elkészíteni, ez van legalul, erre épül a ház többi része.
- alapkövek** Nagy kövek, amelyekből a ház alapja készült. Ezekre építették a falakat.
- áldozat** Istennek felajánlott, vagy ajándékozott állat, termés, étel, vagy ital, amit a Szent Sátorba, később a jeruzsálemi Templomba kellett vinni.
- ámen** Aki azt mondja valamire, hogy „Ámen”, ezzel megerősíti, hogy egyetért azzal, aki előtte szót, és igaznak tartja, amit az mondott.
- apostol** Olyan ember, akit Jézus választott ki, hogy őt különleges módon képviselje.
- arám nyelv** A héber nyelvhez hasonló nyelv, amit Jézus korában a zsidók közül is sokan beszéltek.
- Areopágosz** Az ókori Athén városában a vezetők csoportja, akik bíraskodtak is.
- arkangyal** Isten angyali seregeinek egyik vezetője.
- Aron** Izrael első főpapja, Mózes testvére.
- atyák** A zsidó nép ősapái, vagy köztiszteltetben álló vezetői.
- Ázsia tartomány** A Római Birodalom egyik része, a mai Törökország nyugati fele.

B

- Baal** Az egyik bálvány-isten neve.
- Bálám** Nem zsidó próféta a Régi Szövetség idején. Bálák (Moáb királya) meg akarta fizetni, hogy átkozza meg Izrael népét, de Bálám mégis megáldotta Izraelt. 4Móz 22–24.

- bálvány** Kőből, fából, vagy fémből készített szobor, amelyet az emberek istenként imádtak.
- Bárány** Jézus egyik jelképes neve. Azt fejezi ki, hogy őt Isten úgy áldozta fel, mint a Régi (Ó) Szövetség idején a bárányokat a bűnért való áldozatul.
- bemeríteni** A görög szó jelentése: „alámeríteni”, „bemártani” vagy „beletemetni” valakit vízbe rövid időre. Más fordításokban „megkeresztelni”.
- Berenike** II. Heródesz Agrippa király nővére.
- Bétsaida** Város a Galileai tó partján, ahol Jézus sokszor tanított.
- bortömlő** Állatbőrből készített tartály, amiben bort tartottak.
- bőjt** Rövidebb-hosszabb ideig meghatározott céllal és szándékosan étel nélkül (esetleg ital nélkül is) maradni. Célja Isten keresése, imádkozás, esetleg a gyász kifejezése.

C–Cs

- Claudius** Római császár Kr.u. 41–54.
- császár** A Római Birodalom uralkodója.
- csodálatos jel** Megdöbbentő esemény, történés, tett, amellyel Isten a hatalmát mutatja meg.

D

- Dávid Fia** A Messiás (Krisztus) egyik neve. Jézust gyakran szólították így, mert felismerték, hogy ő a Messiás, és mert Dávid király családjából származott.
- Dávid** Izrael királya i.e. 1000 körül. Jézus is Dávid családjából származott.
- dénár** Római ezüstpénz. Egy dénár a napszámos egy napi munkabére volt.
- diakónus** Görög szó, jelentése „szolga”. Bizonyos esetekben a helyi gyülekezet által megválasztott különleges szolgálattal megbízott embereket jelenti: ApCsel 6:1–6; Rom 16:1; Fil 1:2; 1Tim 3:8–13.

E, É

- éjszaka** Jelképes kifejezés: a gonosztságot és a bűnt jelenti. Lásd: *sötétség*.
- Elizeus** Nagy próféta Izraelben. Illés után következett.
- előkészület napja** Az izraeli ünnepek mindig este kezdődtek, de azon a napon már az ünnepre készültek. Pl. a Szombat ünnepe előtti egész péntek már az előkészület napja volt.
- Emberfia** Jézus nevezte így magát. Dániel próféta könyvében (7:13–14) ez a Messiás (Krisztus) neve, akit Isten választott, hogy megmentse népét.
- epilepszia** Rohamokkal járó betegség, amelyek során a beteg elveszti eszméletét.
- eskü** Nagyon komoly ígéret. Gyakran valami fontos névre hivatkozva erősítik meg.
- ezüstpénz, ezüst dénár** Római pénz. Egy dénár a napszámos egy napi munkabére volt.
- Ézsaiás** Isten egyik legnagyobb prófétája volt, Kr.e. 740–700 élt.

F

- fáklya** Világításra szolgáló égő fadarab, bot.
- fáraó** Az egyiptomi uralkodó címe és rangja.

- farizeusok** Zsidó vallásos csoport Jézus idejében. Állításuk szerint pontosan követték a Törvény összes parancsát és a vallásos szokásokat.
- feláldozni** Az áldozati állatot le kellett vágni, egyes esetekben el is kellett égetni az oltáron. Ugyanígy elégették az Istennek áldozott termést, vagy ételt is, az italt pedig kiöntötték. Lásd: *áldozat*.
- filozófus** Olyan tudós, aki a bölcsességet keresi. Az emberek elméleteit és gondolatait tanulmányozza, ezeket továbbfejleszti, folyton ezekről gondolkodik és beszél.
- fogadalom** Nagyon erős ígéret, amelyet ünnepélyesen mondanak ki, sokszor Istenre hivatkozva.
- főpap** A Mózesi Törvény és a Ószövetség (Régi Szövetség) szerint a legmagasabb rangú pap Izraelben. Jézus idejében már politikai vezetőnek számított. Az Új Szövetségben Isten népének új főpapja van: Jézus Krisztus. Zsid 7:11–8:13.
- Főtanács** „Szanhedrin”, a zsidó legfelsőbb tanács, amely törvényszékként is működött.
- függöny, vagy kárpit** A Szent Sátorban és a Jeruzsálemi Templomban is ez választotta el a Szentélyt és a Szentek Szentjét. Azt a szellemi gátat jelképezte, amely megakadályozta az embereket abban, hogy bemehessenek Isten jelenlétebe. Amikor Jézus meghalt, ez a függöny kettéhasadt (Mt 27:51), ami azt jelképezte, hogy a Mennyben megnyílt az Isten jelenlétebe vezető út. Zsid 10:19-20.

G–Gy

- Gomora** Ókori város a Holt-tenger partján. Isten teljesen megsemmisítette gonosz lakosaival együtt. Ugyanekkor több környező város is hasonlóképpen elpusztult. Lásd 1Móz 19.
- gonosz szellemek** A Sátánt szolgáló szellemi lények. A görög kéziratokban: „démonok”.
- gyülekezet** Az Új Szövetség idején a Jézus Krisztusban hívő emberek közössége, Isten családja. Jelentheti egy bizonyos városban élő hívők közösségét, vagy az egész világon élő összes hívő közösségét.
- gyümölcs** Itt jó cselekedeteket jelent, amelyeket Isten elvár az övéitől. (Jn 15:16)

H

- Hádész** A szellemvilág bizonyos helye, ahová a hitetlen, istentelen emberek lelke és szelleme kerül a haláluk után.
- hamis próféta** Olyan ember, aki az állítja, hogy Isten nevében és megbízásából beszél, de hazudik, mert nem Isten küldte.
- harci szekér** Erős építésű, kétkerekű harci jármű, lovak húzták. Két vagy több harcos volt rajta.
- hárfa** Ősi húros hangszer, sokszor énekek kíséretére szolgált.
- házasságtörés** A házassági szövetség szexuális bűnnel való megtörése.
- Hermes** Az ókori görög mitológiában a tolvajok és kereskedők istene. A többi isten hírnökének tartották.
- Heródes** Nagy Heródes, Judea uralkodója, Kr.e. 40 és 4 között (Mt 2:1–22; 3:4. 19; Lk 1:5; ApCsel 23:35). Heródes Antipás, Galilea és Perea uralkodója, Nagy Heródes fia (Mt 14:3; Mk 6:14; Lk 3:1. 19; 8:3;

9:7; 13:32; 23:7; ApCsel 4:27). I. Heródes Agrippa, Nagy Heródes unokája (ApCsel 12:1. 19).

Heródes-párt Politikai csoport az első században, Judeában.

hívó Szó szerint „testvér”. Krisztus követői az első században így szólították egymást, arra utalva, hogy valamennyien Isten családjának tagjai. Sok helyen még ma is használják ezt a megszólítást.

I, Í

idős gyülekezeti vezetők A gyülekezet vezetőinek csoportja. Általában idősebb férfiak. Szokásos egyéb elnevezések: felvigyázók, pásztorok, vezetők, vének. ApCsel 20:28; Fil 1:1; Tit 1:7–9; 1Tim 3:1–7.

Igazság Szelleme Szent Szellem, Szentlélek, Isten Szelleme, a Vigasztaló. Istennel és Krisztussal együtt Isten munkáját végzi az emberek között.

Illés Isten egyik legnagyobb prófétája volt, i.e. 850 körül élt Izraelben. Jézus idejében Izrael népe azt várta, hogy a Messiás eljövetele előtt Illés meg fog jelenni. (Mal 3:23–24 vagy 4:5–6).

Illíria A Római Birodalom egyik tartománya az Adriai tenger keleti partján.

Írás, Írások Az első században így nevezték a Régi (Ó) Szövetség idején keletkezett szent iratokat. Azonos a mai Szentírás (Biblia) első részével, amelyet szoktak Ószövetségnek, vagy Ó-Testamentumnak is nevezni.

Isten Királysága Szó szerint „A Menny Királysága”. Máté evangéliumában gyakran előfordul.

Isten népe Szó szerint „szentek”. Isten népe szent, mert Jézus Krisztus megtisztította őket, a Szent Szellem segítségével távol maradnak a bűntől, és csakis Istenhez tartoznak.

Izrael Isten kiválasztott népe. Tizenkét törzsből áll, akik Jákób (Izrael) tizenkét fiának leszármazottai. Isten velük kötötte a Régi (Ó) Szövetséget. Napjainkban sokszor zsidó népnek nevezik.

Izsák Ábrahám és Sára fia, aki Isten ígérete szerint született. Izrael népe tőle származott. Két fia volt: Jákób és Ézsau.

izsóp Növény, amelynek összekötött csomóját valamilyen folyadék (pl. vér) fröcskölésére használták.

J

Jákób Izsák fia, Ábrahám unokája. Isten megváltoztatta nevét „Izrael”-re. Így lett Izrael népének névadó atyja, ősapja. A nép tizenkét törzse az ő tizenkét fiától származik. (2Móz 3:6. 15. 16).

János Bemerítő (Keresztelő) János, a legfontosabb próféta, aki Jézus Krisztus eljövetelét hirdette és készítette elő. (Mt 3; Mk 1; Lk 3)

jel Megdöbbenő esemény, történés, tett, amellyel Isten a hatalmát mutatja meg.

Jeremiás Isten egyik legnagyobb prófétája. Kr.e. 600 körül élt Judeában.

Józsué Mózes halála után ő lett Izrael vezetője. Az ő vezetésével foglalták el, és osztották fel a törzsek között azt a területet, amit Isten még Ábrahámnak megígért.

Júda Jákób egyik fia, Izrael egyik törzse, és az Izrael népe által elfoglalt és benépesített terület déli részének neve. Központja Jeruzsálem. Salamon király után külön ország lett.

Júdea A Római Birodalom egyik tartománya. Területe magában foglalta a korábbi Júda királyságának területét. Fővárosa Jeruzsálem volt.

K

- Kain** Ádám és Éva első gyermeke. Megölte Ábelt, a testvérét. 1Móz 4:1–16.
- Kapernaum** Város a Galileai tó partján, ahol Jézus egy ideig lakott. Zsinagógájában — amelynek romjai ma is láthatók — Jézus sokszor tanított.
- kegyelem** Isten kedvessége, jóindulata és szeretete, az emberek iránt. Isten kegyelmét senki nem érdemli meg, és ő nem tartozik vele senkinek.
- képmutató** Olyan ember, aki jónak, istenfélőnek, vallásosnak mutatja magát, de valójában belül hitvány, rossz, vagy egyenesen gonosz.
- kereskedő** Aki eladja és megveszi az árukat, esetleg nagy távolságokra szállítja is.
- kereszt** Fából készült T, X, I, vagy + alakú kivégző oszlop. A rómaiak általában a gonosztevőket végezték ki így. A szégyen, szenvedés és halál jelképe. Amint Jézus önként vállalta a kereszten történt halált minden emberért, úgy kéri a tanítványaitól is, hogy adják oda életüket érte.
- kérub** Az angyalok egyik fajtája. A Frigyláda fedelén két kérub szobra volt tiszta aranyból.
- keselyű** Madárfaj, amely elhullt állatok, vagy halott emberek testét eszi.
- Korazin** Város a Galileai tó partján, ahol Jézus sokszor tanított.
- korona** Szó szerint „koszorú”, amelyet általában babér-ágakból készítettek, és az atlétikai versenyek győzteseinek fejére tettek. Így vált a győzelem, jutalom és dicsőség jelképévé.
- kovász** Élesztőből, liszt és víz hozzáadásával készül, a kovászos kenyérhez szükséges. A tészta a kovász hatására megkel, vagyis feldagad. A kovász sokszor a gonoszság jelképe.
- kovásztalan kenyerek ünnepe** Egy hétig tartó ünnep, a Mózesi Törvény szerint. Ez alatt nem volt szabad semmiféle kovással készült ételt (kenyeret sem) enni, vagy a házban tartani. Jézus idejében már összeolvadt a Pászka ünnepével.
- könyvtekerics** Báránybőrből készült vékony hártya. Az ókorban erre írtak. Használat után összetekerték — ezért nevezték könyvtekericsnek.
- körülmetélés** A fiúgyermek hímveszőjének előbőrét 8 napos korában levágták. Isten parancsolta meg Ábrahámnak, mert ez volt a jele a szövetségnek, amit vele kötött. (1Móz 17:9–14)
- közbenjáró** Olyan személy, aki két másik személy között segít kapcsolatot létesíteni. Pl. beszél az egyikkel a másik érdekében, vagy segít nekik békét kötni.
- Krisztus** Görög szó, jelentése: „Felkent”. Héber nyelven: „Messiás”. Isten választottja.

L

látomás Álomhoz hasonló, de éber állapotban látott álló, vagy mozgó kép. Isten sokszor ilyen módon közöl valamit az övéivel.

- lepra* Súlyos és ragályos bőrbetegség. Az ókorban az orvosok nem tudták meggyógyítani.
- lévita* Lévi törzsébe tartozó férfi. A Régi Szövetség idején a léviták a papoknak segítettek a jeruzsálemi Templomban.

M

- Macedónia* Az ókori Görögország északi része, ahol Thesszalonika és Filippi városok voltak. Ma ezek a városok Görögországhoz tartoznak.
- malomkő* A kézimalom egyik köve. Lapos és kerek formájú, nagyon súlyos és kemény volt.
- manna* Isten adta ezt a különleges ételt Izrael népének 40 évig, amíg a pusztában vándoroltak. 2Móz 16:4–36.
- megdicsőült* Jézus megkapta a neki járó tiszteletet és dicsőséget, miután feltámadt a halálból, és az Atyához ment.
- megtöri a szombatot* Olyan dolgot tesz a zsidók szent napján, ami Mózesi Törvénye szerint tilos (pl. munkát végez).
- Melkisédek* Király és pap, aki Ábrahámot megáldotta. 1Móz 14:17–24.
- Messias* Héber szó, jelentése: „Felkent”. Isten választotta. Görögül: „Krisztus”.
- Mózes* Izrael népének legnagyobb vezetője a Régi (Ó) Szövetség idején. Isten általa adta a Törvényt népének, amelyet ezért Mózesi Törvénynek is neveznek. Ő vezette ki Izrael népet Egyiptomból.
- mustármag* A mustár növény apró magja. A belőle kifejlődő növény azonban egy embernél is magasabbra nőhet.

N

- nárdusolaj* Nagyon drága illatos kenőcs, amelyet a nárdus növény gyökeréből készítettek. Úgy használták, mint ma a parfümöt.
- násznagy* A házasság előkészítésében (pl. leánykérésben is) résztvevő házassági tanú.

o, ó

- Olajfák-hegye* Hegy Jeruzsálemtől keletre, ahonnan az egész város és különösen a Templom területe jól látható.
- oltár* Kőből készült építmény, ahol áldozatokat és ajándékokat mutattak be (égettek el) Istennek. A jeruzsálemi Templom előtt is volt egy oltár.

ö, ő

- örömhír* Jézus Krisztusról, a Messiásról, Isten Fiáról szóló híradás. Annak kihirdetése, hogy Jézus halála miatt Isten megbocsátotta bűneinket, és lehetővé tette, hogy örökké vele együtt éljünk.
- ősapák* Izrael népének legfontosabb ősei: Ábrahám, Izsák, Jákób, és Jákób 12 fia, akiktől Izrael törzsei származtak.
- özvegy* Olyan asszony, akinek a férje meghalt. Az ókorban az özvegyek sokszor magukra maradtak, senki sem viselt gondot rájuk.

P

- Paradicsom* Az a hely, ahová haláluk után az istenfélő és igaz emberek lelke és szelleme került a Régi Szövetség idején.

- pászkabarány** Áldozatra szánt hibátlan bárány, amit a Pászka ünnepen kellett levágni, megsütni, és együttesen megenni minden izraeli családban. Lásd: *Pászka ünnep*.
- Pászka ünnep** A legnagyobb izraeli ünnep. Ezen a napon különleges ételeket ettek: pl. báránysültet (Lásd: *pászkabarány*), és megemlékeztek arról, hogy Isten megszabadította őket Mózes vezetésével az egyiptomi rabszolgaságból.
- példázat** Tanító célú rövid történet, amelyben a szavaknak rejtett jelentésük van.
- pergamen, könyvtekercs** Báránybőrből készült vékony hártya. Az ókorban erre írtak. Használat után összetekerték — ezt nevezték könyvtekercsnek.
- Pilátus** Teljes nevén Pontius Pilatus. Júdea tartományának római kormányzója volt Jézus idején (Kr.u. 26–36). Lk 23:1–3.
- pohár** Jézus a reá váró rossz dolgokról beszélt. Ezek vállalása olyan nehéz, mint például egy pohár nagyon rossz ízű folyadékot meginni. (Jn 18:11)
- prés** Sziklába vájt mélyedés. Célja szőlőlé nyerése és gyűjtése bor készítéséhez.
- próféta** Olyan ember, akit Isten választ ki, és akin keresztül szól az emberekhez. Izrael régi prófétái sokszor leírták, amit Isten nekik mondott. Így ezek a próféciák az Írások részévé váltak, és ma a Bibliában olvashatók.
- prozelita** Olyan nem zsidó származású ember, aki felveszi a zsidó vallást.
- Pünkösöd** Fontos ünnep Izraelben. A Törvény szerint a Pászka ünnep utáni 50. napon tartották. Az aratás ünnepe is.

R

- rabbi** Zsidó vallás-tanító, és a közösség szellemi vezetője.
- Régi Szövetség** Vagy „Ószövetség”. Isten kötötte Mózes által Izrael népével, amikor a Sinai-hegynél, a pusztában a Törvényt adta nekik.

S

- Salamon csarnoka** A Jeruzsálemi Templom előtti tér keleti oldalán lévő fedett oszlopcsarnok.
- samáriai** Samáriában élő ember. Samária lakossága nem tisztán izraeli származású, hanem kevert volt. Ezért a Júdeában lakó zsidók nem fogadták el a samáriaiakat „igazi” zsidóknak, és lenézték őket.
- Sámuel** Izrael utolsó bírása. Saul és Dávid király idejében élt.
- sarló** Gabona learatására szolgáló kéziszerszám, éles és hajlított pengével.
- sarokkő** Az ókori épületek elsőként lehelyezett és legfontosabb alapköve. Lásd: *alapkövek*.
- sáska** Száraz, füves területeken élő rovarfajok gyűjtőneve. Néha felszaporodnak, és hatalmas tömegekben távoli területekre is elrepülnek (sáskajárás). Ilyenkor minden növényt elpusztítanak. 2Móz 10. A Törvény szerint bizonyos fajtáikat szabad volt megenni. 3Móz 11:21–22.
- Sátán** „Ellenség”, az Isten ellen lázadó szellemek ura és vezetője. Egyéb nevei: „Gonosz”, „e világ istene”, „Belzeub”, „emberölő”, „nagy sárkány”, stb.
- Segítő** Szó szerint: „Pártfogó”. A Szent Szellem egyik neve.

- sérti Isten* Istenkáromlás, Isten személyét sértő beszéd.
- Sinai-hegy* Hegy a mai Szaud-Arábiában, ahol Isten a Törvényt adta népének Mózes által. 2Móz 19 és 20.
- Sion-hegy* Jeruzsálem egyik jelképes neve.
- sír* Sziklafalba vájt, temetésre szolgáló üreg.
- skorpió* Rovar, amelynek farkában mérges fullánk található, emiatt a csípése igen fájdalmas, néha halálos is lehet.
- Sodoma* Ókori város a Holt-tenger partján. Isten teljesen megsemmisítette gonosz lakosaival együtt, előbb azonban Lótót és családját kimentette belőle. Ugyanekkor több környező város is hasonlóképpen elpusztult. Lásd 1Móz 19.
- sötétség* A bűn és gonoszság jelképe. A Sátán birodalmának jellemzője.

Sz

- szaduceusok* Zsidó vallásos csoport Jézus idejében, amelynek politikai hatalma is volt. Csak Mózes öt könyvét fogadták el, és azt tanították, hogy a halottak nem fognak feltámadni.
- százados* Katonatiszt a Római Birodalom hadseregében, száz katona parancsnoka.
- Szent Sátor* Izrael pusztai vándorlása során Mózes építette meg, mennyei mintára, Isten pontos parancsai szerint. Isten itt lakott a népe között, a papok itt mutatták be az áldozatokat, és itt imádták Istent.
- Szent Szellem* Isten Szelleme, Szentlélek, Vigasztaló. Istennel és Krisztussal együtt Isten munkáját végzi az emberek között.
- szent* Valaki, vagy valami, aki, vagy ami kizárólag csak Istené, hozzá tartozik, őt szolgálja. Azt is jelenti, hogy „tökéletes”, „Istenhez méltó”, „Isten szolgálatára alkalmas”. Isten népe szent, mert Jézus Krisztus megtisztította őket, a Szent Szellem segítségével távol maradnak a bűntől, és csakis Istenhez tartoznak.
- Szeptuaginta* Az Ószövetség görög nyelvű fordítása.
- szexuális bűn* Házasságon kívüli szexuális kapcsolat.
- Szidon* Gazdag és híres föníciai kereskedő-város a Földközi-tenger keleti partján, a mai Libanon területén.
- Szombat-ünnep* A zsidó hét hetedik napja. Izrael népe számára a Törvény szerint kötelező ünnep, Istennek szentelt pihenőnap. Ekkor tilos volt dolgozni.
- szövetség* Isten szövetséget kötött Izrael népével, Mózes Törvénye által: ezt nevezzük Régi Szövetségnek, vagy Ószövetségnek. Jézus által azonban Isten Új Szövetséget kötött népével, amely jobb, mint a Mózes által kötött Régi Szövetség.
- szűz* Olyan leány, akinek soha sem volt férfivel szexuális kapcsolata.

T

- talentum* Súlyegység (kb. 27–37 kg arany-, ezüst-vagy rézpenz), egyenértékű kb. 30.000 dénárral (egy dénár a napszámos egy napi átlag bére volt).
- tanúskodik, tanúságot tesz, bizonyágot tesz* Elmondja, amit látott, hallott, vagy megtapasztalt.

- Templom** A Régi (Ó) Szövetség idején csak egyetlen templom volt — Jeruzsálemben. Ez volt Isten imádásának és az áldozatok bemutatásának helye. Az ünnepek idején rengeteg ember gyűlt össze itt.
- Tírusz** Gazdag és híres föníciai kereskedő-város a Földközi-tenger keleti partján, a mai Libanon területén.
- Tízváros** Tíz görög város szövetsége, és az általuk elfoglalt terület a Galileai-tó keleti oldalán.
- tömjén** Különleges és drága illatszer (egy keleti fa gyantája), amelyet parázsra szórtak, s ekkor édes illatú füst szállt fel. Istennek hozták áldozatul és ajándéknak, és a Füstölő Oltáron égették el a Szent Sátorban, majd a Jeruzsálemi Templomban.
- tömlő** Állatbőrből készült tartály. Bort, vagy vizet tartottak benne.
- Törvény, Mózesi Törvény** Isten adta a népének, amikor a Régi (Ó) Szövetséget kötötte velük Mózes által a Sinai-hegyen. Isten tanítását és parancsait tartalmazza.

U, Ú-Ü, Ű

- az Űt** Jézus Krisztus követői így nevezték a hitüket. Ezzel fejezték ki, hogy Jézus az ŰT az Atya-Istenhez.
- üldözés** Isten ellenségei időnként megtámadják Isten népét: bántalmazzák, zaklatják, sokszor meg is ölik őket.

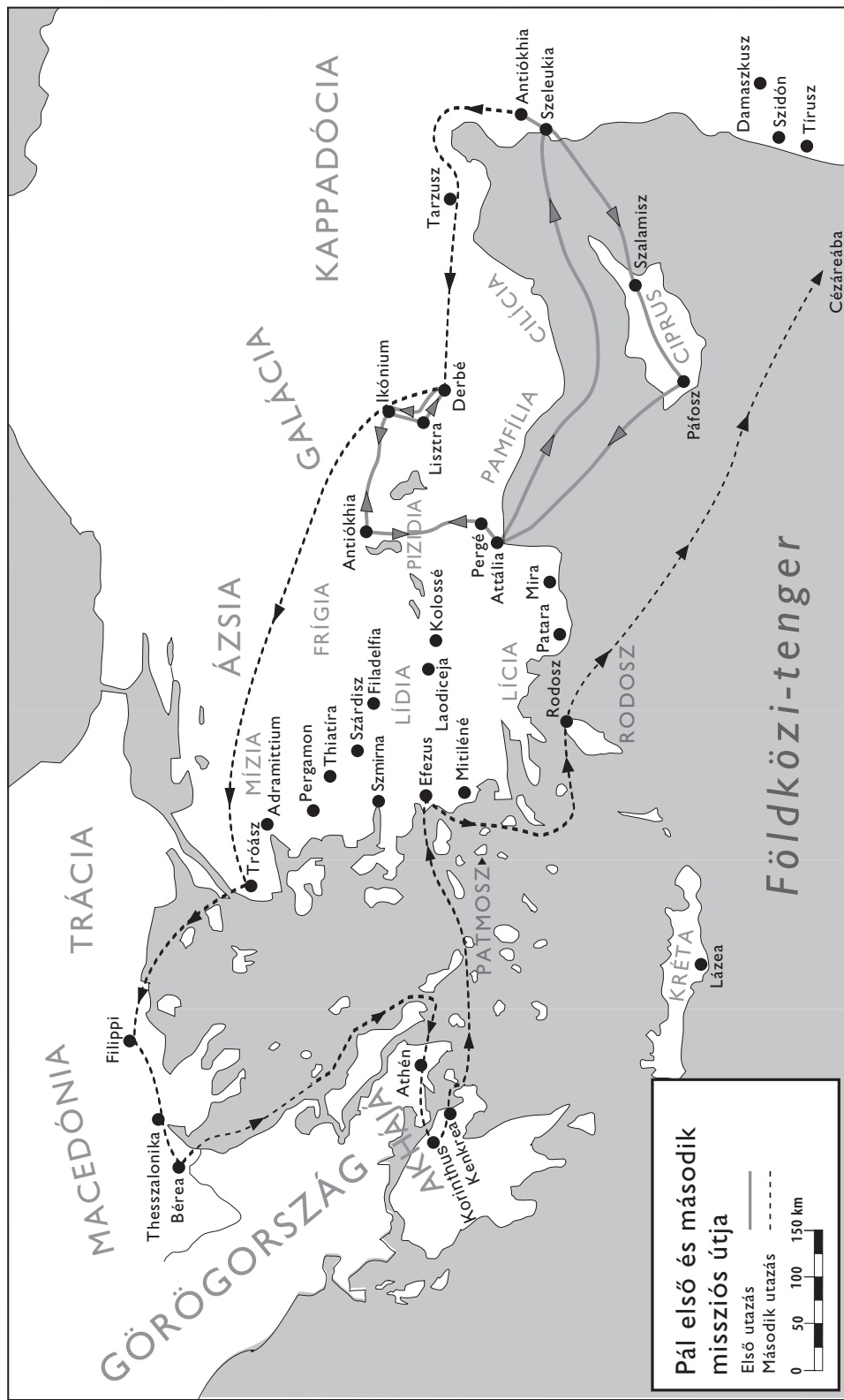
V

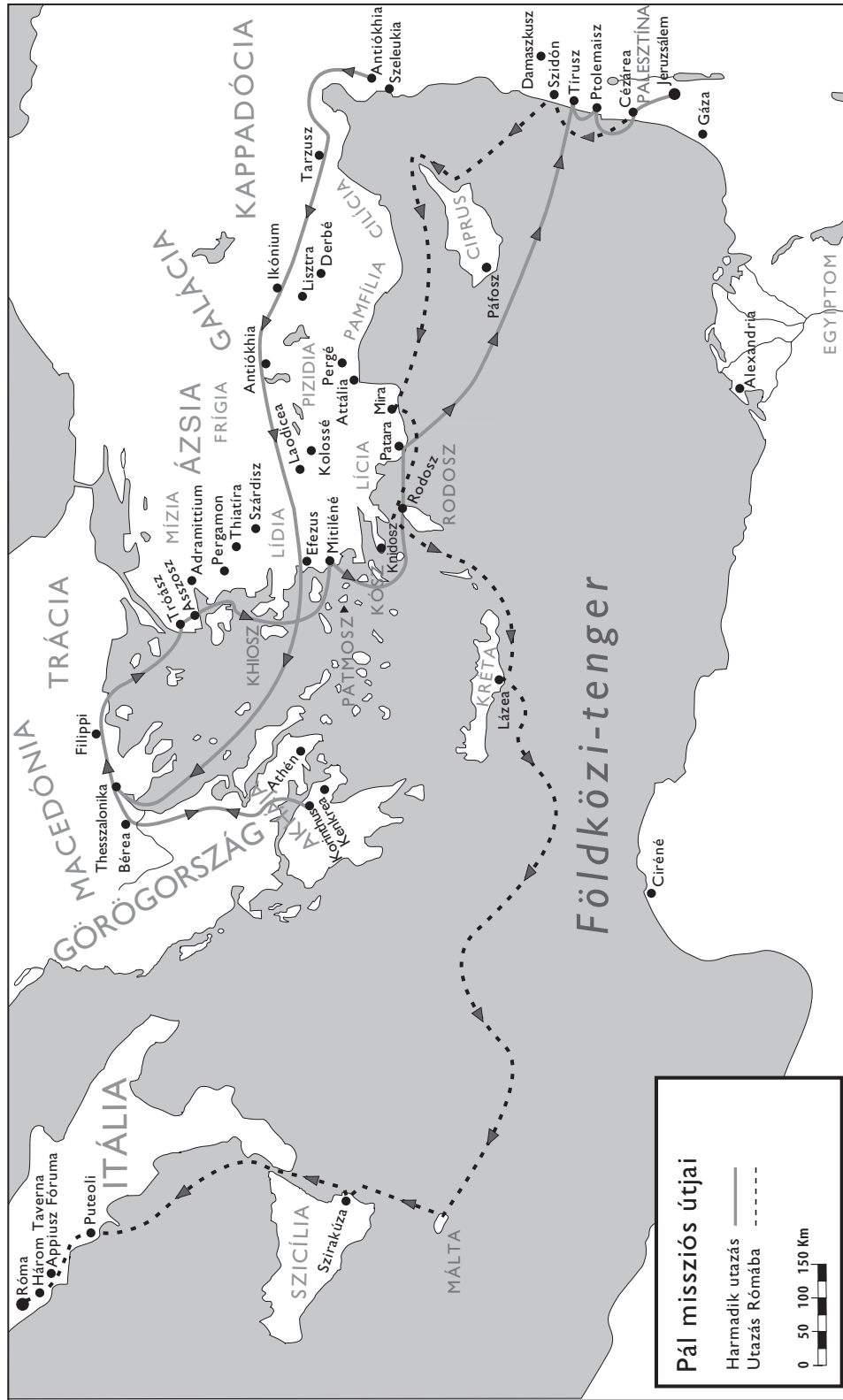
- vámszedő, adószedő** Olyan zsidó ember, aki a Római Birodalom számára gyűjtötte az adót. Mivel az adószedők gyakran csaltak, az emberek gyűlölték őket.
- varázsló** Olyan ember, aki a Sátán erejével akarja a célját elérni, akaratát megvalósítani, vagy a jövőt látni és megváltoztatni. Izraelben szigorúan tilos volt a varázslás minden fajtája.

Z-ZS

- zélóták** Hazafias érzelmű fanatikus zsidó politikai csoport. Nem riadtak vissza a gyilkosságoktól sem. Gyűlölték a rómaiakat.
- Zeusz** A görög mitológiában az istenek királya.
- zákruha** Durva szövésű anyagból készült. Böjt, bűnbánat és gyász idején időnként ebbe öltöztek.
- zsinagóga** Zsidó istentisztelet céljára szolgáló épület. A közösség tagjai ide gyűltek imádkozni, az Írást tanulmányozni, és egyéb közösségi összejövetelekre. Ezzel a szóval jelölik magát a zsidó közösséget és annak helyi gyűlését is.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>